

ฉบับที่ 31/2564

วันที่ 22 กรกฎาคม 2564

**ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - กรกฎาคม 2564)**

นางสาวกุลยา ตันติเตมิท ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 1,741,904 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 2,389,167 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 601,810 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 460,366 ล้านบาท

**ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564)**

หน่วย: ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	1,741,904	1,725,053	16,851	1.0
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	2,389,167	2,429,683	(40,516)	(1.7)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,228,444	2,253,496	(25,052)	(1.1)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	160,723	176,187	(15,464)	(8.8)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(647,263)	(704,630)	57,367	8.1
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(66,285)	34,430	(100,715)	(292.5)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(713,548)	(670,200)	(43,348)	(6.5)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	601,810	472,642	129,168	27.3
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(111,738)	(197,558)	85,820	43.4
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	460,366	315,397	144,969	46.0

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนมิถุนายน 2564
และในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564)

ในเดือนมิถุนายน 2564 รัฐบาลขาดดุลเงินสด จำนวน 6,532 ล้านบาท โดยเป็นการเกินดุลเงินงบประมาณ จำนวน 23,132 ล้านบาท และเป็นการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 29,664 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวน 460,366 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนมิถุนายน 2564

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 299,430 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 46,686 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 18.5) โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร การนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ และการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิต สูงกว่าปีก่อนหน้า เนื่องจากในปีงบประมาณ 2563 มีการขยายเวลาการชำระภาษีของกรมสรรพากร (ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) และกรมสรรพสามิต (ภาษีเบียร์และภาษिरถยนต์) ออกไปจนถึงเดือนสิงหาคม 2563 และกรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ประกอบกับมีรัฐวิสาหกิจบางแห่งนำส่งรายได้เร็วกว่าเดือนก่อนหน้า

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 276,298 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 55,740 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 25.3) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 266,444 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 26.6 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 9,854 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 1.7 (ตารางที่ 1) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 217,784 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 29.8 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 48,660 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 13.9 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงคมนาคม รัฐวิสาหกิจ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และกระทรวงมหาดไทย เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 64,719 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 15,903 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 10,688 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 7,513 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 7,276 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 7,234 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6,310 ล้านบาท และงบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 6,286 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนมิถุนายน 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนมิถุนายน		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	266,444	210,530	55,914	26.6
1.1 รายจ่ายประจำ	217,784	167,795	49,989	29.8
1.2 รายจ่ายลงทุน	48,660	42,735	5,925	13.9
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	9,854	10,028	(174)	(1.7)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	276,298	220,558	55,740	25.3

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนมิถุนายน 2564 ขาดดุลจำนวน 6,532 ล้านบาท โดยเป็นการเกินดุลเงินงบประมาณ จำนวน 23,132 ล้านบาท และการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 29,664 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 31,810 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 99,000 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 92,468 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 460,366 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนมิถุนายน 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนมิถุนายน		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	299,430	252,744	46,686	18.5
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	276,298	220,558	55,740	25.3
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	266,444	210,530	55,914	26.6
2.2 รายจ่ายปีก่อน	9,854	10,028	(174)	(1.7)
3. ดุลเงินงบประมาณ	23,132	32,186	(9,054)	(28.1)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(29,664)	(62,554)	32,890	52.6
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(6,532)	(30,368)	23,836	78.5
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	99,000	80,200	18,800	23.4
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	92,468	49,832	42,636	85.6
8. เงินคงคลังต้นงวด	367,898	265,565	102,333	38.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	460,366	315,397	144,969	46.0

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. ฐานะการคลังในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564)

2.1 รายได้นำส่งคลัง รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 1,741,904 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 16,851 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.0) โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร และกรมสรรพสามิตสูงกว่าปีก่อนหน้าเป็นสำคัญ เนื่องจากในปีงบประมาณ 2563 มีการขยายเวลาการชำระภาษีของกรมสรรพากร (ภาษีเงินได้นิติบุคคล) และกรมสรรพสามิต (ภาษีเปียร์และภาษีรถยนต์) ออกไปจนถึงเดือนสิงหาคม 2563 และกรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ประกอบกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าขยายตัวดีกว่าปีก่อนหน้า

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 2,389,167 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 40,516 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.7) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 2,228,444 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 67.8 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,285,962 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 1.1 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 160,723 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 3) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 1,945,065 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 73.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,638,193 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 5.4 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง กระทรวงมหาดไทย กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงศึกษาธิการ รัฐวิสาหกิจ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 283,379 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 43.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 647,769 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 43.9 โดยมีสาเหตุหลักมาจากระบบคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย รัฐวิสาหกิจ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงกลาโหมเบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 220,823 ล้านบาท รายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 167,740 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 150,716 ล้านบาท บาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 85,446 ล้านบาท รายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 82,037 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 67,439 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 64,585 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 63,611 ล้านบาท และเงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 61,767 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564

(ตุลาคม 2563 – มิถุนายน 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,228,444	2,253,496	(25,052)	(1.1)
1.1 รายจ่ายประจำ	1,945,065	2,056,635	(111,570)	(5.4)
1.2 รายจ่ายลงทุน	283,379	196,861	86,518	43.9
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	160,723	176,187	(15,464)	(8.8)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	2,389,167	2,429,683	(40,516)	(1.7)

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 713,548 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 647,263 ล้านบาท และขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 66,285 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 10 - 12 จำนวน 32,623 ล้านบาท การถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 19,683 ล้านบาท

และการถอนเงินฝากของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง สุทธิ จำนวน 8,180 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 601,810 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 111,738 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 460,366 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 9 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	1,741,904	1,725,053	16,851	1.0
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	2,389,167	2,429,683	(40,516)	(1.7)
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,228,444	2,253,496	(25,052)	(1.1)
2.2 รายจ่ายปีก่อน	160,723	176,187	(15,464)	(8.8)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(647,263)	(704,630)	57,367	8.1
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(66,285)	34,430	(100,715)	(292.5)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(713,548)	(670,200)	(43,348)	(6.5)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	601,810	472,642	129,168	27.3
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(111,738)	(197,558)	85,820	43.4
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	460,366	315,397	144,969	46.0

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556